

เทศน์เช้า วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ความคุ้นเคยนะ ความคุ้นเคยดีกว่าญาติ เพราะเรื่องญาติ ญาติโดยสายเลือด แต่ความคุ้นเคย การไปมาหาสู่กัน สิ่งนี้มันเป็นความคุ้นเคย ความคุ้นเคยมันเป็นความสนิทใจ คนเรานี้ความอ่อนใจ ความอบอุ่นกับความทุกข์ร้อน ถ้าทุกข์ร้อน เห็นใหม่ เราทำมาหากิน เวลาหาอยู่หากินเป็นเรื่อง ที่ว่าเดือดร้อนมาก เราต้องทุกข์ร้อนหาเลี้ยงร่างกาย เวลาพระเจ้าเข้าบิณฑบาตมา นี้จะมาเลี้ยง ร่างกาย แต่วันทั้งวันเลี้ยงจิตใจนะ เวลาเราภาวนา เราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เราหาอาหารใจ ในศาสนา นี้ ถ้าศาสนพิธี เป็นพิธีกรรมเพื่อ...ถ้าพูดประสาเรานะ เป็นเปลือก เป็นกระพี้ เหมือน หลอกเด็กเลย เด็กๆ นี่ชวนกันมาวัด หลอกให้มาวัด

พิธีกรรมนะหลอกให้มาวัด หลอกให้มาวัดเพื่อจะได้ฟังธรรม แต่เวลาฟังธรรม เห็นใหม่ ถ้าได้อ่านคัมภีร์ อันนั้นเป็นการเทศนาว่าการ ถ้าไม่ได้อ่านคัมภีร์นะ เพราะอะไร? เพราะกลัวว่า เวลาเทศน์ออกไปแล้วมันผิดพลาดไง ถ้าได้อ่านคัมภีร์ สิ่งนั้นเทศน์แล้วถูกต้อง ถ้าไม่ได้อ่านคัมภีร์ เห็นใหม่ แต่คัมภีร์นะมันก็เหมือนกับมันเป็นพิธีกรรม ถ้าเราไปฟังเทศน์ ฟังเทศน์เอาบุญ เห็น ใหม่ เวลาพระนั่งเทศนาว่าการ เราพนมมือ นั่งพนมมือกัน เพื่อเอาบุญกุศล แต่การฟังธรรมของวัด ป่าเรานี้ เวลาธรรมะนี้มันออกมาจากใจ แล้วมันจะซึมเข้าไปในหัวใจของเรานะ มันเสียดแทงหัวใจ ของเรา เพราะในหัวใจของเรากิเลสมันอยู่ที่นั่น ความสุขความทุกข์อยู่ที่นั่น เห็นใหม่

การหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องก็เป็นงานอันหนึ่ง การหาอาหารเลี้ยงใจเป็นงานอีกอันหนึ่ง แต่ถ้า หัวใจเราไม่ละเอียดเข้ามา เราจะไม่เห็นสิ่งนี้เป็นประโยชน์เลย หน้าที่ของเรานะ เพราะอะไร? เพราะเราหาสิ่งที่ เป็นปัจจัยเครื่องอาศัยเราก็มีความสุข ความสุขเกิดจากวัตถุ ไม่ใช่ความสุขเกิดจาก ความปกติของจิต จิตที่มันสงบเข้ามา ความสุขอย่างนี้เป็นความสุขอย่างยิ่ง เพราะเวลาแก้ว แหวน เงิน ทอง สมบัติเรามีขนาดไหน มันไฉนเราไม่ได้ใช้สอยมันเป็นประโยชน์กับเรานะ เราต่างหาก เป็นผู้ดูแลรักษาเขา แต่นั่นหัวใจของเรา เห็นใหม่

เราจะไปอยู่ในถ้ำ เราจะไปภูเขา เราจะไปอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ หัวใจมันจะอยู่กับเราตลอดไปนะ เราจะอยู่ไปที่ใดก็กลับขนาดไหน ความรู้สึกจะไปกับเรา ถ้าไม่มีความรู้สึกคือคนตาย คนตายมันขยับเขยื้อนไม่ได้ เห็นไหม เราจะไปอยู่ที่ไหนหัวใจมันอยู่กับเราตลอดไป ถ้าหัวใจมันอยู่กับเราตลอดไป เห็นไหม ตัวนี้ละตัวที่ว่าถ้ามันเป็นบุญกุศล มันเป็นความสงบของใจ ถ้าใจมีความสงบอย่างนี้ นี่อาหารของใจ

อาหารของใจ คนจะหาอาหารของใจได้ต้องคนที่ว่าขอมเสียดะ การเสียดะ ถ้าเราอยู่บ้านอยู่เรือน เราต้องมีหน้าที่การงาน เราจะมีรายได้ของเรา เราเสียดะรายได้อันนั้นเพื่อไปวัดไปวา ถ้าเสียดะรายได้อันนั้น ตัวนั้นเป็นตัวเลขนะที่เราว่าเสียดายแล้ว แต่ถ้าเราไม่เสียดะอันนั้นเสียดะสิ่งที่เป็นวัตถุ เราจะไม่ได้อะไรที่ละเอียดยกกับในหัวใจของเราเลย

เริ่มต้นจากเสียดะนี้ คนก็เสียดะกันได้ยากแล้ว เพราะไม่มีเวลา ไปวัดก็ไม่มีเวลานะ จะไปไหนก็ไม่มีเวลา ถ้าทำมาหากินนี้มีเวลา ถ้าอยู่อยู่นี้มีเวลา แต่ถ้าเวลาสละไปเพื่อหัวใจ ไม่มีเวลา แต่เวลามันถึงที่สุดแล้วมันต้องตายไป เห็นไหม มีเวลาไหมมันต้องตายนะ เวลาตายไปนี่ใจไม่เคยตายนะ เวลาคนตายเขาไปส่งกันที่เชิงตะกอน เขาไปส่งกันที่หลุมฝังศพเท่านั้นเอง แต่หัวใจไม่มีใครไปส่งมันได้นะ แต่บุญกุศลส่งได้ บุญกุศลนี้เป็นทิพย์สมบัติ ทิพย์สมบัติไปอยู่กับใจ

วันนี้เราใส่บาตรใครเป็นคนใส่ มือเป็นคนใส่ แต่ถ้าหัวใจไม่สั่งมือใส่ไม่ได้หรอก หัวใจเป็นคนสั่ง หัวใจเป็นคนรับรู้ นี่บุญกุศลเกิดมา เกิดมาจากใจทั้งหมด สิ่งที่เรากระทำนี้มันส่งลงไปจิตใจทั้งหมด นี่เป็นอามิส นี่เป็นอามิสคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้เป็นทาน สีดภavana ทานใจ ทานเป็นพิธีกรรม เป็นทาน เราก็เลยคิดพิธีกรรมกัน ทุกอย่างมันต้องทำเป็นพิธีกรรม ถ้าผิดจากพิธีกรรมอันนี้ไม่ได้บุญ

แต่ความจริงของเรา เราเจตนามาจากบ้าน สมัยโบราณเราต้องทำอาหารเอง ไม่มีอาหารที่เขาจะซื้ออย่างนี้ เริ่มต้นตั้งแต่เราเก็บ เราสะสม เราจะทำอาหารมานี้ มันเป็นบุญมาตลอด เพราะเราคิดถึงแต่เรื่องเป็นคุณงามความดี สิ่งที่เราคิดถึง การกระทำนี้มันเป็นบุญมาตลอดนะ สิ่งนี้เป็นบุญตลอด เริ่มตั้งแต่เราแสวงหา เรากระทำกันมานี้ มันอยู่ที่เจตนา

แต่ถ้าเป็นพิธีกรรม เห็นไหม ถ้าเราไปถึงวัดแล้ว วัดนั้นไม่ได้ถวายทาน ไม่ได้มีการกล่าวอันนั้นมันเป็นพิธีกรรม เป็นพิธีกรรมเพราะคนโลเล จิตใจเราโลเล เห็นไหม ถ้าเราไม่ได้กล่าวคำ

ถวาย เราไม่ได้กล่าวตอกย้ำว่านี่คือการถวาย ใจมันบอกว่าสิ่งนี้ยังไม่จบสิ้นการถวายทาน แต่ถ้าเราเป็นเจตนา มันเจตนามาตั้งแต่หัวใจ หัวใจนี้สำคัญที่สุดนะ

ถ้าเรากล่าวคำถวาย แต่เราคิดแต่เรื่องห่วงใยที่บ้านของเรา เราคิดห่วงใยคนอื่น ปากมันพูดไปนะ แต่หัวใจมันคิดไปเลย ป่านนี้ที่บ้านจะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ มันทุกข์ร้อนไปหมดเลย แล้วกล่าวคำถวายมันได้ประโยชน์อะไร แต่ถ้าเจตนามันให้มานะ จะกล่าวคำถวายไม่กล่าวถวาย ใจเป็นคนรับรู้ใช่ไหม ใจเป็นคนกระทำใช่ไหม นี่ทาน ทานนี้เป็นอามิสนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนทฺจะปรินิพพาน “อานนทฺให้บอกเขาเออะ ให้ปฏิบัติบูชา” เห็นไหม เพราะการปฏิบัติบูชาทำให้จิตเราสงบได้ ให้เราเข้าถึงสมาธิได้ อาหารของใจมันจะละเอียดขึ้นมาแล้ว ถ้าเราเสียสละเวลามาทำบุญกุศลเรายังไม่มีเวลาเลย แล้วเราจะเสียสละเวลาของเรา นั่งสมาธินี้มันจะเอามาจากไหน เห็นไหม

เด็กๆ มีการศึกษา บอกต้องดูหนังสือ ถ้าไม่ดูหนังสือจะไม่เข้าใจ ยิ่งดูหนังสือมันยิ่งเครียด ดูหนังสือยิ่งงง แต่ถ้าเราวางหนังสือไว้ มาทำความเข้าใจของใจสัก ๕ นาที ๑๐ นาทีนะ กลับไปดูใหม่มันจะเข้าใจดีกว่านั้น แต่เราไปมองกันว่าการเสียเวลาไปนั้นเป็นเสียประโยชน์ คุณิ เวลาคนเราเกิดมา เวลาหน้าที่การงานเขาทำงานกัน แต่เวลาเรานอนหลับพักผ่อน เราไปนอนทำไมล่ะ เรานอนหลับพักผ่อน ถ้าไม่นอนหลับคนมันตายนะ

นี่ก็เหมือนกัน ในการทำงานถ้าเราไม่ได้พักเราก็ตายนะ ในการเครียด ในการดูหนังสือ ถ้าเราไม่ได้พักเราไม่ได้ประโยชน์ตรงนั้นนะ สิ่งที่เราจะมาเสียสละสิ่งที่เป็นประโยชน์กับเรา จากสิ่งที่ยังเป็นหยาบๆ แล้วเราเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์จากนี้เป็นความละเอียด เห็นไหม ใจมันจะพัฒนาอย่างนี้ ศาสนาสอนอย่างนี้ไง ที่เราแสวงหากัน ที่เราพยายามชวนชวายนกัน ชวนชวายที่ไหน ชวนชวายที่เราลงใจนะ เราลงใจที่ไหนเราเชื่อมั่นที่ไหน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกกับพวกคฤหัสถ์ เห็นไหม

“จะทำบุญ ควรทำบุญที่ไหน”

“ควรทำบุญที่เธอพอใจ”

เพราะการทำบุญกุศลนี้ มันไม่ยากทำนะ เพราะคุณิเราหามานี้เหนื่อยยากขนาดไหน แต่ด้วยความพอใจเราเสียสละได้ แต่ของๆ เรา ถ้าวางอยู่ใครมาฉกฉวยไป เราจะไม่พอใจอย่างมากๆ

เลย สิ่งที่เราพอใจเราถึงเสียสละได้ การเสียสละมันเกิดจากความพอใจ แล้วความตระหนี่ถี่เหนียว
 ละ มันก็เหนียวรั้งไว้นะ นี่จะทำอย่างนั้นก็เสียคายอย่างนี้ จะทำอย่างนี้เสียคายอย่างนั้น เห็นไหม
 การเสียสละมันเป็นการฝึกตรงนี้ การฝึกความตระหนี่ถี่เหนียว ความตริคจากภายใน นี่คือการเสียสละ
 การเสียสละออกไปจากเป็นวัตถุ แต่มันก็เสียสละออกไปจากหัวใจ การสละทาน เห็นไหม นี่เป็น
 อามิส

แต่ถ้าการเสียสละของเรา การเสียสละความรู้สึก การเสียสละสิ่งที่เป็นความฟุ้งซ่าน ความ
 เสียสละสิ่งที่เป็นความกังวล ความกังวล ความหมักหมมของใจ น้ำเสียนี้มันไม่มีการหมุนเวียน
 มันจะมีความหมักหมมอยู่ในหัวใจ ถ้าเรามีการเสียสละ มันเคลื่อนออกไป นี่ควรแก่การงาน ถ้า
 ควรแก่การงาน มันจะมีโอกาสทำให้เรารักษาใจของเราได้ ถ้าเรารักษาใจนะ ใจมันคืออะไร? ใจ
 มันคือนามธรรม วัตถุเขาพยายามจับต้องกัน เขายังเก็บสงวนรักษามันถึงเก็บได้ยากเลย แล้วสิ่งที่
 เป็นนามธรรมจะรักษาได้อย่างไร เห็นไหม จิตเป็นสมาธิเป็นอย่างไร สภาวะจิตตั้งมันมันเป็น
 อย่างไร ความรู้สึกเราคิดไปหมดเลย

เราไปอยู่กับเขาอะ วัตถุ แก้ว แหวน เงิน ทอง หรือหน้าที่การงานต่างๆ เราไปอยู่กับเขา เขา
 ไม่รู้จะไรกับเราเลย นี่จิตมันไปเกาะเกี่ยวเขาต่างหาก เราควรกำหนดพุทโธ หรือคำบริกรรมเข้ามา
 เราเอาตัวเราเองกลับมาเป็นผู้อิสระไง เอาตัวเราเองกลับมาอะ แก้วแหวนเงินทองในบ้านของเรา
 เราก็ก็นำไปแบกไว้ต่างหากนะ แก้วแหวนเงินทองมันก็อยู่ในเซฟอยู่แล้วไม่ต้องไปยุ่งกับมันหรอก แต่
 ใจของเราอยู่กับใจของเรา มันอยู่กับใจของเราแล้วใช่ไหม มันก็ไปห่วงอาลัยอาวรณ์ มันไปห่วง
 มันไปแบกให้หนักในหัวใจ ถ้ามันเสียสละ มันเป็นผู้อิสระเข้ามาจากในหัวใจของเรา กำหนด
 พุทโธๆ นี่จิตจะอิสระเข้ามา

ถ้าจิตควรแก่การงาน แล้วมีการบำรุงรักษา มันจะตั้งมั่นของมันขึ้นมาได้ ถ้ามันตั้งมั่นขึ้นมา
 ได้ ใจของเรามันจะเห็นความสุขอันละเอียด ถ้าเห็นความสุขอันละเอียด เห็นความเป็นจริงของ
 ชีวิต ว่าจิตนี้มีความสำคัญมาก หน้าที่การงานไม่ปฏิเสธ สิ่งที่ปฏิเสธมันเป็นหยาบ ดันไม่มันมี
 เปลือก มีแก่น มีกระพี้ มันมีกระพี้เห็นไหม กระพี้อย่างนั้นมันอยู่จากภายนอก มันก็รักษาตันไม้ไว้
 ไม่มีไม้ได้ หน้าที่การงานต้องมี แก้วแหวนเงินทองต้องมี เพื่อดำรงชีวิตของเราต้องมี แต่มีให้มันมี
 ตามความเป็นจริง ไม่ใช่มีด้วยศรัทธาความทะยานอยาก มีด้วยการแบกไว้ มีด้วยการไม่ใช่จ่ายมัน
 มีด้วยการไม่เป็นประโยชน์กับเรา มันไม่เป็นประโยชน์อะไรกับเราเลย

แต่ถ้าเรามีของเรา หน้าที่ของเรา เรามีของเรา มันเป็นประโยชน์กับเรานะ คุณิ ทรัพย์สมบัติ เห็นไหม ถ้าคนดีใช้ มันเป็นประโยชน์นะ ถ้าคนไม่ดีใช้ เขาใช้ไปทำให้เขาเสียนิสัยก็ได้ เขาใช้ให้เขาเสียคนไปก็ได้ สมบัติทำให้คนเสียคนก็ได้ สมบัติทำให้คนดีก็ได้ นี่ใจมันสำคัญตรงนี้ ถ้าใจดี สมบัติเป็นของดีทั้งหมด เพราะอะไร? เพราะใช้เป็นประโยชน์ขึ้นมา ถ้าใจไม่ดี คิดดูคำว่าสมบัติ แก้วแหวนเงินทอง ทำไมทำให้คนเสียคนได้ ทำไมจะไม่เสียคน ถ้าเขาใช้สุรุ่ยสุร่าย ก็ทำให้เขา คู่แข่งกับกิเลสอย่างนั้น มันก็ทำให้เขาเสียคนได้ เห็นไหม

สมบัติมันเป็นสมบัติเฉยๆ มันเป็นเรื่องที่โลกนี้เขาไว้ใช้กันแลกเปลี่ยนเฉยๆ แต่หัวใจ ต่างหากละ หัวใจนี้เป็นเจ้าของ มันสำคัญไหม ถ้าสำคัญจากภายนอก นี่ทรัพย์สมบัติจากภายนอก ทรัพย์สมบัติจากภายใน ทรัพย์สมบัติจากภายใน คุณิเวลาครูบาอาจารย์ของเรา ไม่หวั่นไหวกับโลก ธรรมต่างๆ เขาจะติเตียนขนาดไหนมันเรื่องของเขา เพราะเขาไม่รู้มันนะ เขาหยาบมาก เขาไม่เข้าใจ หรือ ธรรมะ เห็นไหม เราไปหาธรรมะกัน เขาไปหาธรรมมา เขาเมากันนะ ทำดีต้องเป็นอย่าง นั้น ทำดีต้องเป็นอย่างนี้ เขาอยู่ด้วยความเมา เขาอยู่กับโอกาสของความเมา เขาเมาในอารมณ์ของเขา เขาไม่ได้อยู่ในธรรมะหรือ เขาอยู่ในธรรมมา แล้วว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์กับเขา

เขาเห็นเป็นประโยชน์กับเขา เป็นประโยชน์กับกิเลส เขาพอใจของเขา แต่ธรรมะไม่เป็น อย่างนั้น ธรรมะมันต้องมี สิด สมภาสิ ปัญญา สิดมันเทียบเคียงได้ เห็นไหม ปาณาติปาตา เราไม่ เบียดเบียนกัน เราไม่ทำร้ายกัน สมบัติของเขาเราไม่ลักไม่ลักของเขา เราจะซื้อสัตย์กับคู่ครองของเรา เราจะไม่มุสา เราจะไม่ได้มั่วสุราเมรัยต่างๆ นี่สิด ถ้าสิดขึ้นมา สมภาสิ ใจมันก็ไม่เกาะเกี่ยว คนเรานะมันไม่ต้องการสิ่งใด มันอยู่โดยปกติของมัน หัวใจมันจะคืนรนใหม่ แต่คนเรา คุณิ พอตกเย็น ขึ้นมา เราต้องไปหาเพื่อน เราต้องไปสังสรรค์อย่างนี้ นี่มันถึงเวลามันจะทำงานนะ มันจะไปของมันแล้ว นี่ใจไม่ปกติแล้ว

แต่ถ้ามีสิด ใจมันเป็นปกติ ถ้าใจมันปกติขึ้นมา ใจมันปกติ สิดเป็นข้อบังคับ แต่ความปกติ คือสิด คือตัวของใจ ถ้าใจมันปกติมันก็มีสมภาสิขึ้นมา สิด สมภาสิ ปัญญา ถ้าเกิดปัญญาขึ้นมาปัญญา จะเห็นชีวิตเลยนะ แต่เดิมเราสังสรรค์ไปกับเขา เสียทั้งเวลา เสียทุกๆ อย่างเลย แต่เวลาเราจะไป ทำบุญกุศลบอกไม่มีเวลา ไม่มีเวลานะ ทำไม่ได้ แต่ถ้าจิตมันปกติขึ้นมามันทำได้ เพราะอะไร? เพราะเราอยู่บ้านของเรา นั่งอยู่ที่ไหนมันก็ปกติอยู่แล้ว กำหนดพุทโธเมื่อไรก็ได้ ในเมื่อมีลมหายใจเข้าและลมหายใจออก จะอยู่กิริยาไหน อิริยาบทไหนก็ทำภาวนาได้ทั้งนั้น จิตมันอาศัยเกาะ ตรงนี้ มันไม่ไปยุ่งกับเขา มันเป็นอิสระของมันเข้ามา เห็นไหม

ความเป็นสุขอันละเอียด ความเป็นสุขเป็นอริยทรัพย์จากภายใน ทรัพย์สมบัติเป็นเรื่องของโลกๆ นะ เราเป็นเจ้าของบุญซึ่งขนาดไหน ถ้าเราตายเดี๋ยวนี้ มันก็เป็นมรดกตกทอดต่ออนุชนรุ่นหลังไป แต่บุญกุศลหรือหัวใจ ทรัพย์สมบัติของเรามันจะไปกับเรา เป็นทิพย์สมบัติ ถ้าเราทำบุญกุศลไว้เป็นทิพย์สมบัติ แล้วถ้าเป็นผู้ที่ภาวนามีหลักมีเกณฑ์ในหัวใจนะ เป็นอริยทรัพย์จากภายในนี้วิญญูะ วิญจวน คนเราเกิดตายๆ ใครจะปฏิเสธขนาดไหนมันก็เป็นธรรมชาติอันนี้ คำปฏิเสธเป็นคำปฏิเสธ ความจริงเป็นความจริง

แล้วถ้าจิตมันมีอริยทรัพย์จากภายในนะ จากที่ว่าไม่มีต้นไม่มีปลาย จะเหลือ ๗ ชาติ เหลือ ๗ ชาติ เหลือไม่เกิดอีกเลย มันเป็นอย่างไร ถ้ามันเป็นอย่างไร หัวใจนี้มันมีคุณค่า หัวใจที่มันลุ่มลึกคลุกคลาน มันเวียนไปตามโลก มันก็เวียนไปสภาวะแบบนั้น วันไหนหัวใจมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา มันเป็นปัจจัยตั้งนะ เป็นสันติวิญญูะ เป็นความรู้ในหัวใจ ไม่ต้องใครการันตี ไม่ต้องมีใครบอก ไม่ต้องมีใครมารับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น หัวใจนี้เพราะเวลาเราหลง เราต้องไปตามอารมณ์ เราต้องไปตามกรรม มันต้องเกิดต้องตาย มันก็ขับเคลื่อนเราไปตลอดเวลา

วันไหนที่มันเป็นอิสระเราก็เห็นความเป็นอิสระนั้น ถ้าเราไม่เห็นความเป็นอิสระเราจะรู้ว่าเป็นอิสระได้อย่างไร วันไหนที่มันพ้นจากทุกข์ วันไหน เห็นไหม ถ้ามันเป็นสภาวะแบบนั้น นี่สิ่งนี้มีคุณค่าจากในหัวใจ จะเข้าใจเรื่องชีวิต เกิดมาๆ ชั่วคราวเกิดมาดำรงชีวิตชีวิตหนึ่ง แล้วจะหาผลประโยชน์อะไร? หาผลประโยชน์โลกก็เป็นผลประโยชน์โลก หาผลประโยชน์ของใจ หาประโยชน์ที่เป็นนามธรรม แต่คงที่ หาประโยชน์โลกนะ สมบัติผลัดกันชม ไม่มีใครเป็นเจ้าของตายตัว เพราะมันไม่พลัดพรากจากเรา เราก็ต้องพลัดพรากจากเขาแน่นอน เป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว เขาไม่พลัดพรากจากเรา เราก็ต้องพลัดพรากจากเขา

แต่ถ้ามีอริยทรัพย์มันเป็นทรัพย์สมบัติในหัวใจ มันจะไม่มีพลัดพรากจากกัน มันจะอยู่กันอย่างนั้นคงที่ มันจะเป็นสมบัติของเราคงที่ในหัวใจของเรา ที่หัวใจลุ่มๆ ดอนๆ นี่มันจะคงที่ของมัน แล้วจะมีความสุขของมัน เอวัง